

مسائل مالی مانع اصلی فعالیت رسانه های ایران در خارج است

معاون امور مطبوعاتی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه تعداد رسانه های ایرانی که در خارج از کشور نمایندگی دارند، به انگشتان یک دست هم نمی رسد ، اظهار داشت : مانع اصلی حضور رسانه های کشورمان در خارج مشکلات مالی است.

آران نیوز- محمد سلطانی فر، که برای شرکت در هفته فرهنگی ایران همراه با سید عباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به جمهوری آذربایجان سفر کرده بود، در یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار ایرنا در باکو شرکت کرد.

وی در این گفت و گو ، فعالیت رسانه های ایرانی در خارج ، موانع و مشکلات آنها ، حضور رسانه های خارجی در ایران را تشریح و بر ضرورت برگرداندن مرجعیت خبری به داخل کشور و جذب مردم به رسانه های داخلی با تولید اخبار بدون سانسور تاکید کرد.

مشروح این مصاحبه را در ذیل می خوانید.

ایرنا : حضور رسانه های ایران در خارج از کشور را چگونه می بینید؟
به غیر از دفاتر خبرگزاری جمهوری اسلامی و صدا و سیما، تعداد بسیار اندکی از رسانه های ایران در خارج دفتر دارند، برای مثال در لبنان یکی دو تا از خبرگزاری های غیر دولتی مانند فارس و ایسنا نمایندگی دارند و بطور کلی به غیر از این دو رسانه بزرگ یعنی ایرنا و صدا و سیما ، تعداد رسانه های ایرانی که در خارج فعالیت می کنند به انگشتان یک دست هم نمی رسد.

** فعالیت رسانه های خارجی در ایران چگونه است؟

بیش از 160 رسانه خارجی از 32 کشور به 16 زبان الان در ایران فعالیت می کنند، کشورهایی مثل امریکا، انگلیس ، فرانسه جزء این کشورها هستند ، رویترز ، سی ان ان ، واشنگتن پست و خیلی از رسانه های بزرگ مانند کیودو در ایران دفتر دارند.

و چهار رسانه نیز از کشور آذربایجان شامل شبکه تلویزیونی «رنال آینس» و سه خبرگزاری ترند، آپا و آذرتاج در ایران فعالیت می کنند.

در مجموع 305 خبرنگار در حوزه مطبوعات خارجی ایران فعال هستند و 90 خبرنگار خارجی در این 160 رسانه کار می کنند.

** رویکرد دولت در مورد فعالیت رسانه های خارجی در ایران چیست؟

خواسته ما این است که تا پایان سال ،تعداد دفاتر رسانه های خارجی در ایران را از 160 به 300 رسانه برسانیم ، چون معتقدیم پیام های خوب داخل کشورمان را از طریق این رسانه ها می توانیم به گوش دنیا برسانیم .

در همین سفر در جریان دیدار با «علی حسن اف» دستیار رئیس جمهوری آذربایجان ، وی نیز در مذاکرات درخواست کرد که این کشور تعداد بیشتری دفتر خبرگزاری در ایران دایر کند که ما بشدت استقبال و اعلام کردیم آمادگی کامل در این زمینه داریم.

** چرا رسانه های ایران حضور خیلی محدودی در خارج از کشور دارند؟

حضور اندک رسانه های ایرانی در خارج از کشور برمی گردد به مسائل مالی ،خبرگزاری های ایران عمدتا به لحاظ مالی روی پای خود نیستند و درآمد آنچنانی ندارند،به همین دلیل خیلی کم تمایل به فعالیت در خارج از کشور دارند مگر آنکه دولت بخواهد از آنها حمایت کند.

من همین چند روز پیش ، پس از این دیدار با مقامات جمهوری آذربایجان که محور اصلی آن توسعه همکاری دو کشور در حوزه رسانه بود، با مدیرعامل ایسنا تلفنی صحبت و آمادگی وزارت ارشاد برای کمک به راه اندازی دفتر این خبرگزاری در باکو را اعلام کردم.

** چه ضرورتی برای حضور رسانه های ایران در خارج وجود دارد؟

رسانه ای نمی تواند ادعا کند که تحلیل ها و مطالبش در مورد کشوری درست است ، مگر اینکه خودش نماینده ای در آنجا داشته باشد، به همین جهت ما معتقدیم که این اتفاق حتما باید شکل بگیرد.ولی مسائل مالی اجازه حضور در خارج را به رسانه های ایران نمی دهد.

خبرگزاری های ما در داخل کشور هم برای گسترش دفاتر داخلی و فعالیت خود یا باید به نهاد یا دولت وابسته باشند یا آنقدر ضعیف عمل کنند که امکان فعالیت در داخل را هم نداشته باشند.

وزارت ارشاد به 42 خبرگزاری داخلی مجوز فعالیت داده است که فقط 29 تا فعال هستند و از میان این تعداد خیلی ها ساختار یک خبرگزاری که در هر استانی نمایندگی و خبرنگار داشته باشد را ندارند و در حد بسیار محدودی نماینده خبری دارند . چهار پنج تا از خبرگزاری های ما به معنی واقعی خبرگزاری هستند و بقیه نتوانسته اند جایگاه یک خبرگزاری را داشته باشند.

** چرا خبرگزاری ها و رسانه ها در ایران درآمد زایی ندارند؟

خبرگزاری های جمهوری آذربایجان هم درآمدزایی ندارند، اینها هم حمایت های دولتی را دارند و دولت حمایت شان می کند.
اما در رابطه با درآمد زا نبودن خبرگزاری های ایران، دلایل عدیده ای وجود دارد، ساختار امنیتی و سیاسی کشور اجازه نمی دهد که خبرگزاری های ما از محل فروش خبر و تحلیل و تولید محتوا مانند تولید عکس و فیلم و گزارش های مختلف خبری به آژانس های مختلف در آذربایجان داشته باشند .

به محض اینکه ، یک خبرگزاری داخلی با یک آژانس خبری قرارداد منعقد کند، متهم به کار کردن برای بیگانه می شود،این عامل اجازه نمی دهد که خبرگزاری ها و دفاتر خبری ما بتوانند آن جایگاه و ساختار لازم را برای اینکه در آمد زایی داشته باشند ،شکل بدهند این اشکال عمده است
یک خبرگزاری باید بتواند فروش محتوا برای آژانس های مختلف داشته باشد،

از این دهها هزار و صدها هزار خبرگزاری و شبکه های تلویزیونی دنیا که در ایران دفتر ندارند و خیلی از آنها هم می خواهند خبرهایی را از ایران داشته باشند ، می خواهند با خبرگزاری داخلی قرارداد تولید خبر و محتوا منعقد کنند که در شرایط فعلی امکان پذیر نیست .

** آقای رئیس جمهور اخیرا از توجه مردم به رسانه های خارجی ابراز نگرانی کردند و گفتند در هیچ جای دنیا اینقدر مردم به رسانه های خارجی توجه ندارند ، این مشکل به رسانه های ایران برمی گردد یا به مردم ما و یا عوامل دیگری در این وضعیت دخیل است؟

موضوع به خود دولت برمی گردد، باید یک مقداری به درون نگاه کنیم وقتی دولت می گویم یعنی سیستم حکومتی ، ما اگر مرجعیت را به رسانه های داخلی خودمان برگردانیم مردم به رسانه های خارجی توجهی نمی کنند.

متأسفانه صدا و سیما آنقدر جناحی و محدود عمل کرده که مردم ما برای پیدا کردن اخبار درست و واقعی و دیدن اتفاقاتی که در روز خودشان با آنها سرو کار دارند مجبور می شوند به رسانه های غربی نگاه کنند و این عامل باعث شده که شاهد این اتفاق بسیار درد آور باشیم که برای پیدا کردن واقعیت مجبور می شویم به رسانه های بیرونی، رادیو و

تلویزیون های ماهواره ای و بیرونی مراجعه کنیم این بدلیل ضعف ساختار داخلی خودمان است که مردم به رسانه های خارجی رجوع می کنند.

از طرف دیگر مطبوعات ما به دلیل نگرانی از تعطیل شدن نمی توانند اخبار واقعی را منعکس کنند ،در سال های گذشته شاهد تعطیلی فله ای مطبوعات از سوی سیستم قضایی

بودیم و مطبوعات برای ادامه حیات خود را محدود می کنند.

مطبوعات وقتی راه اندازی می شوند دو تا سه سال طول می کشد تا به نقطه سر به سری برسند هنوز باید میلیون ها تومان هزینه کنند تا به نقطه سر به سری برسند ولی مطبوعات ما هنوز به نقطه سر به سر نرسیده و زمانی که کلی برای آنها هزینه شده بلافاصله دچار تعطیلی می شوند. محدودیت رسانه های داخلی در انعکاس اخبار باعث می شود که مرجعیت خبری از درون به بیرون از کشور منتقل می شود به همین دلیل می گویم باید یک مقدار به داخل نگاه کنیم ربطی به بیرون ندارد.

در مناظره های تبلیغاتی سال 88 مرجعیت برگشت به درون کشور و رسانه های ما توانستند جلوتر از رسانه های خارجی عمل کنند، زمانیکه ما مناظره های تبلیغاتی را بدون سانسور پخش می کردیم، شاهد بودیم، رسانه های خارجی مثل بی بی سی و صدای امریکا، ابتدا منتظر می شدند و مناظره ها را از ما می گرفتند، بعد راجع به آن صحبت می کردند این یعنی مرجعیت خبری، وقتی شما قبول کردید زنده و بدون سانسور خبر را پخش کنید، مرجع خبر می شوید.

** نظرتان در مورد ایرنا و عملکرد ایرنا چیست؟

ایرنا یک نگاه عمده نیاز دارد و یک نگاه بسیار دقیق تا بتواند با واقعیت خبری دنیا خودش را تطبیق بدهد.